

कोभिड - १९

सोसियल मिडिया सर्वेक्षण

२०२०

प्राविधिक सहयोग

सुरज कोईराला

पिताम्बर कोईराला

बहुसांस्कृतिक मनोसामाजिक संस्था नेपाल

(टि.पि.ओ. नेपाल)

अनुसन्धानकर्ता :
रमेश प्रसाद अधिकारी
अमन सेन गुप्ता
राजन श्रेष्ठ
डा. कमल गौतम

अध्ययनका उद्देश्यहरू

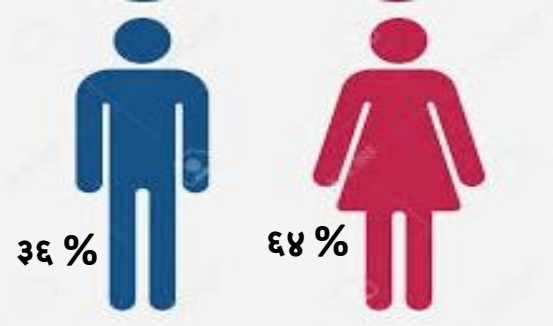
- कोभिड - १९ को बारेमा जानकारीका प्रमुख स्रोतहरूको पहिचान गर्ने
- कोभिड-१९ का कारण देखिएका मुख्य मनोसामाजिक समस्याहरू पहिचान गर्ने
- कोभिड-१९ को अवस्थालाई लिएर सरकारले गरिरहेका काम तथा प्रयास प्रति आमधारणा / सन्तुष्टिको अवस्था पत्ता लगाउने

अध्ययनको विधि

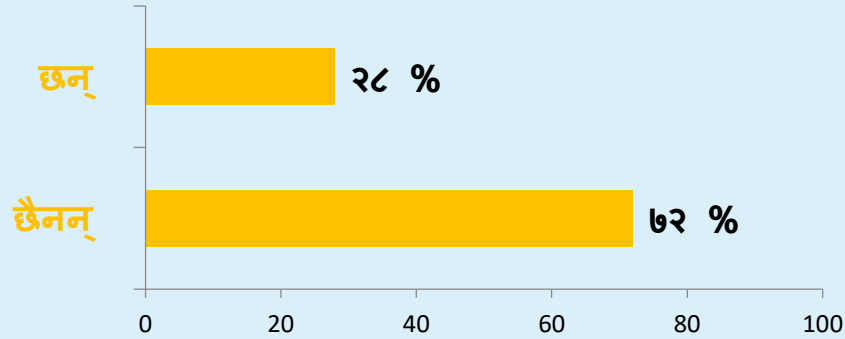
- स्वास्थ्यकर्मी, अनुसन्धानकर्मी र शिक्षाविद्हरू जस्ता सरोकारवालाहरूसँगको विस्तृत छलफल तथा परामर्श पछि एक छोटो प्रश्नावली तयार गरियो।
- प्रश्नावली सामान्य लेखपढ गरेका मानिसहरूले पनि सजिलै बुझ्न र प्रयोग गर्न सकिने गरी अनलाइन लिंकको मद्दतबाट माइक्रोसफ्ट फारामको रूपमा विकास गरियो।
- यसलाई सोसल मिडियाको पहुँचमा हुने नेपाली भाषा राम्ररी पढ्न सक्ने जोसुकैले प्रयोग गर्न सकिने गुणात्मक विधि लागू हुने गरी निर्धारण गरियो।
- तयार भएको अनलाइन लिंक सामाजिक सञ्जालमा शेयर गरी सर्वेक्षणको उद्देश्य र स्वच्छिक सहभागिताका लागी अनुरोध गरियो।
- प्रश्नावलि भर्नाका लागी एक हप्ताको अवधि अप्रिल ३ देखि अप्रिल १०, २०२० सम्म निर्धारण गरियो।
- यो सर्वेक्षणमा जम्मा १,६१८ व्यक्ति सहभागी भएका थिए। ती मध्ये १,५०७ नेपालमा बसोबास गरिरहेका थिए। यस विश्लेषणका लागि नेपालमा बसोबास गरिरहेकाहरूलाई मात्रै समावेश गरिएको छ।

उत्तरदाताको पृष्ठभूमि (जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

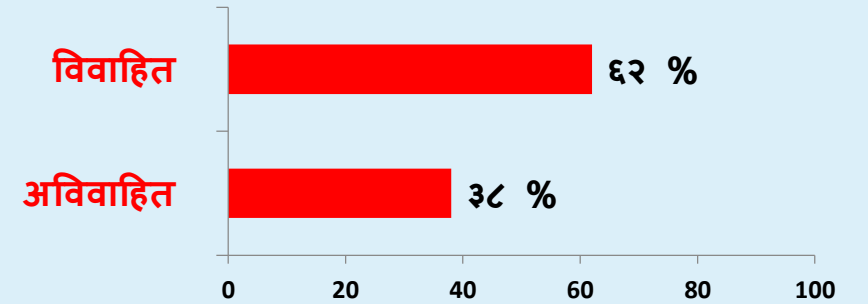
लिंग

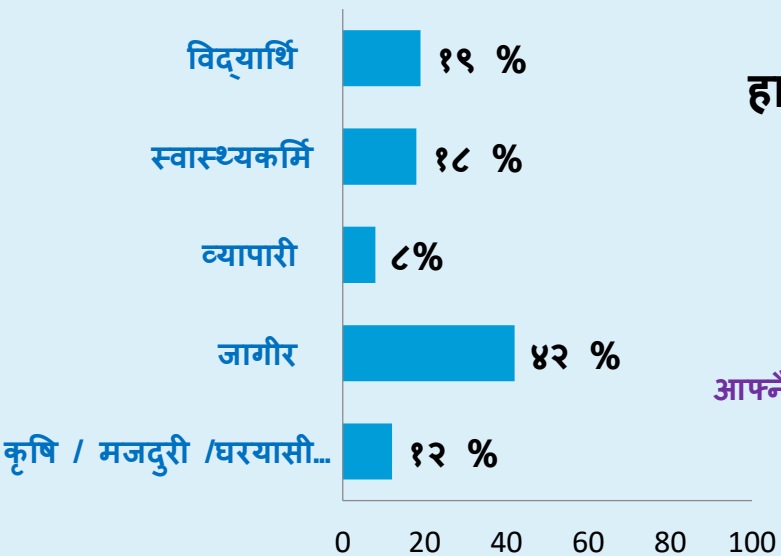
२ वर्ष मुनिका बच्चाहरू / गर्भवती

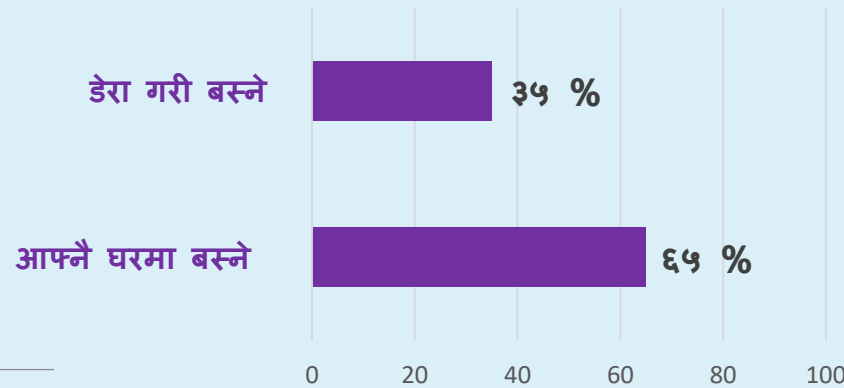
वैवाहिक स्थिति

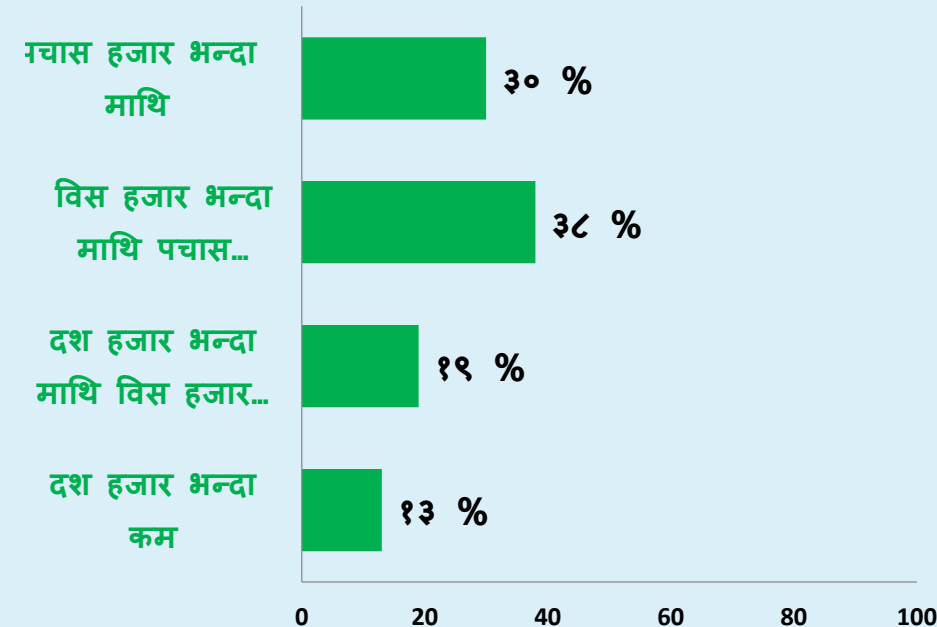
पेशा

हाल बसोबास गरीरहेको स्थानको प्रकार

परिवारको सालाखाला मासिकआम्दानी

कोभिड — १९ महामारीका बारेमा जानकारीका मुख्य स्रोतहरू (%)

100

80

60

40

20

0

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

८४

२६

२२

१७

१४

६७

१२

परम्परागत माध्यमहरू
(रेडियो/टेलिभिजन/पत्रपत्रिका)

स्वास्थ्यकर्मी

परिवारका सदस्यहरू

आफन्त तथा छरछिमेकि

पोष्टर

सामाजिक सञ्जाल विशेष
गरी फेसबुक

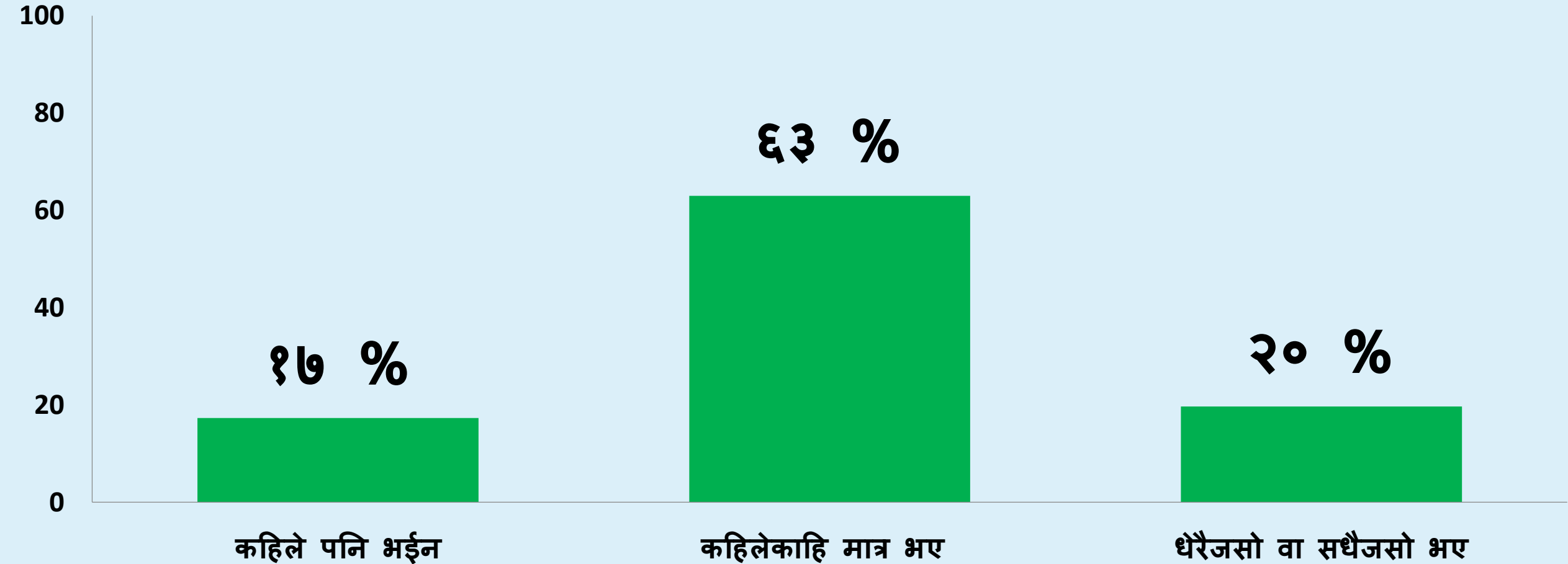
अन्य

* बहु उत्तरहरूको कारण कुल प्रतिशत १०० भन्दा बढि छ ।

**कोभिड- १९ महामारीका कारण उत्पन्न
मनोसामाजिक समस्याहरू**

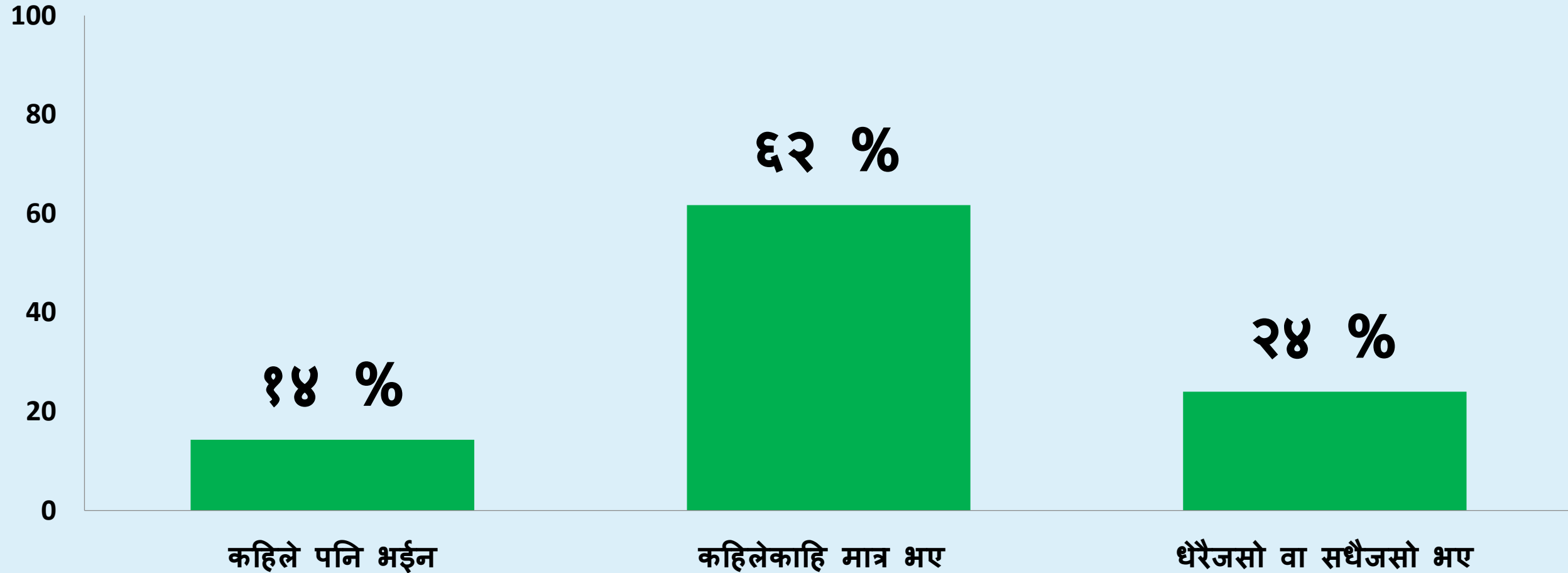
गएको दुई हप्तामा हालको परिस्थितिको कारण कतिको बेचैन हुनुभयो? (%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

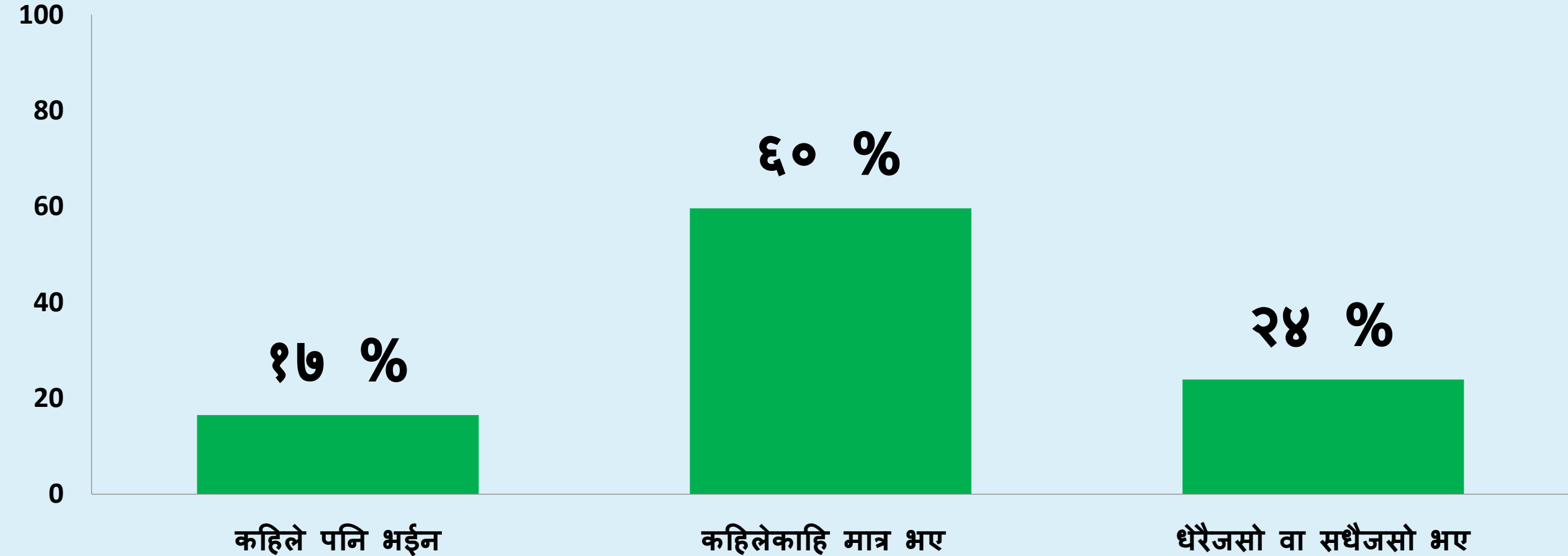
गएको दुई हप्तामा हालको परिस्थितिको बारेमा सोच्दा कतिको डराएको महसुस गर्नुभयो ? (%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

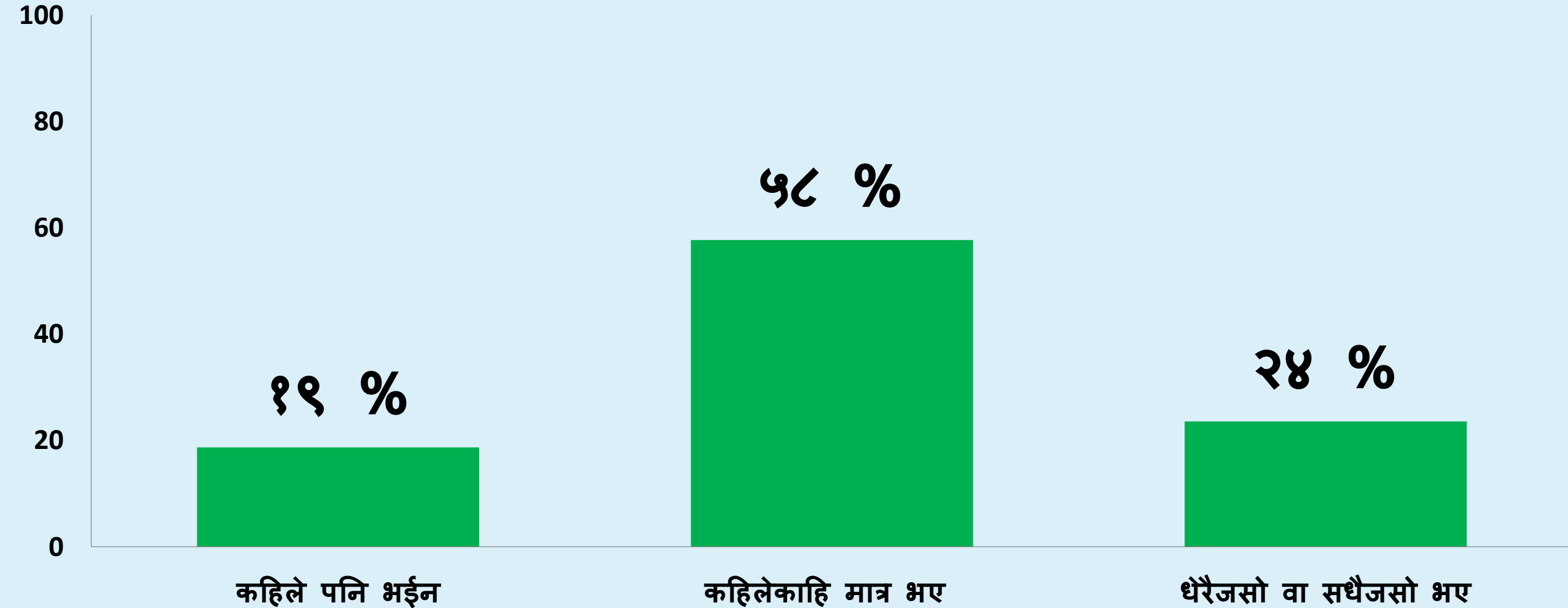
गएको दुई हप्तामा आफ्नो र आफ्नो परिवारको बारेमा चिन्तित र अन्यौल भएको कतिको महशुस गर्नुभयो ? (%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

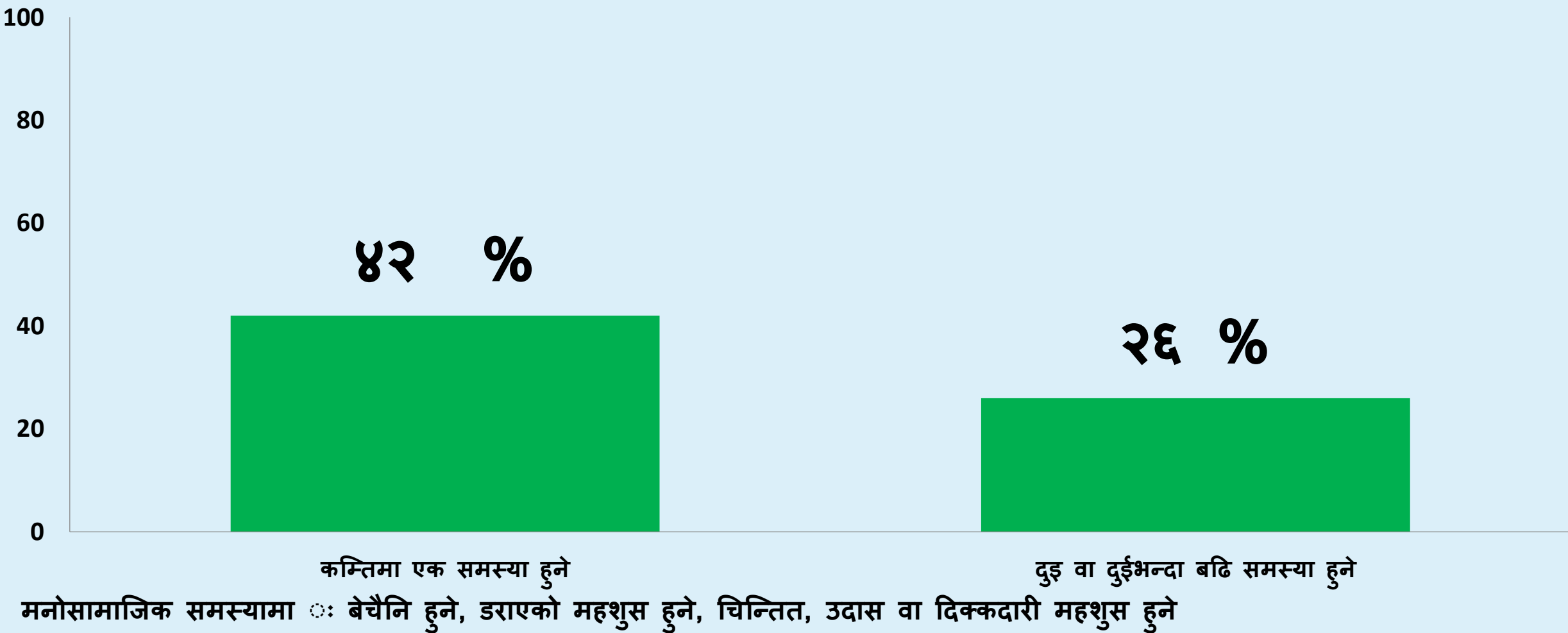
गएको दुई हप्तामा, हालको परिस्थितिका बारेमा सोच्दा उदास वा दिक्क भएको कतिको महशुस गर्नुभयो ? (%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

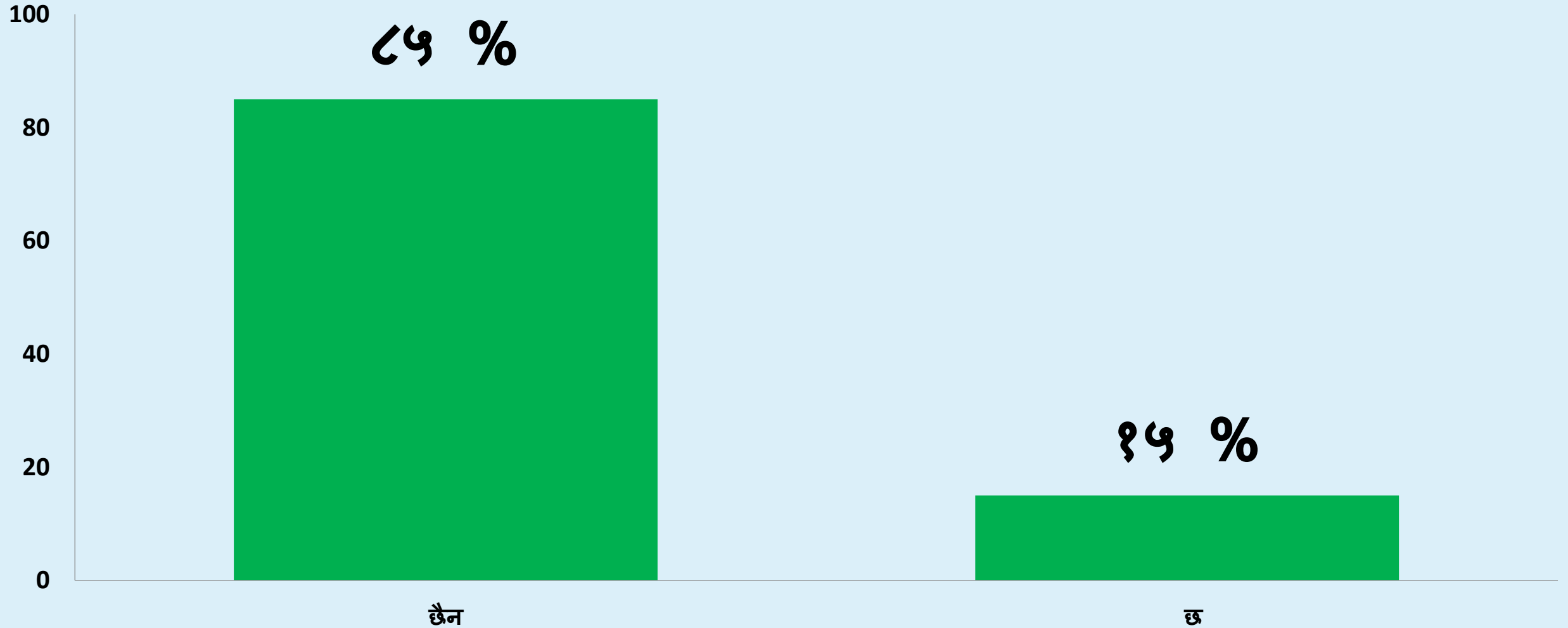
गएको दुई हप्तामा एक वा सो भन्दा बढि मनोसामाजिक समस्या बाट प्रभावित भएकाहरुको अवस्था (%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

गएको दुई हप्तामा रक्सी र अन्य लागु पदार्थको प्रयोग गर्नु भयो ?(%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

जनसांख्यिक / सामाजिक / आर्थिक अवस्थाका आधारमा मनोसामाजिक समस्या

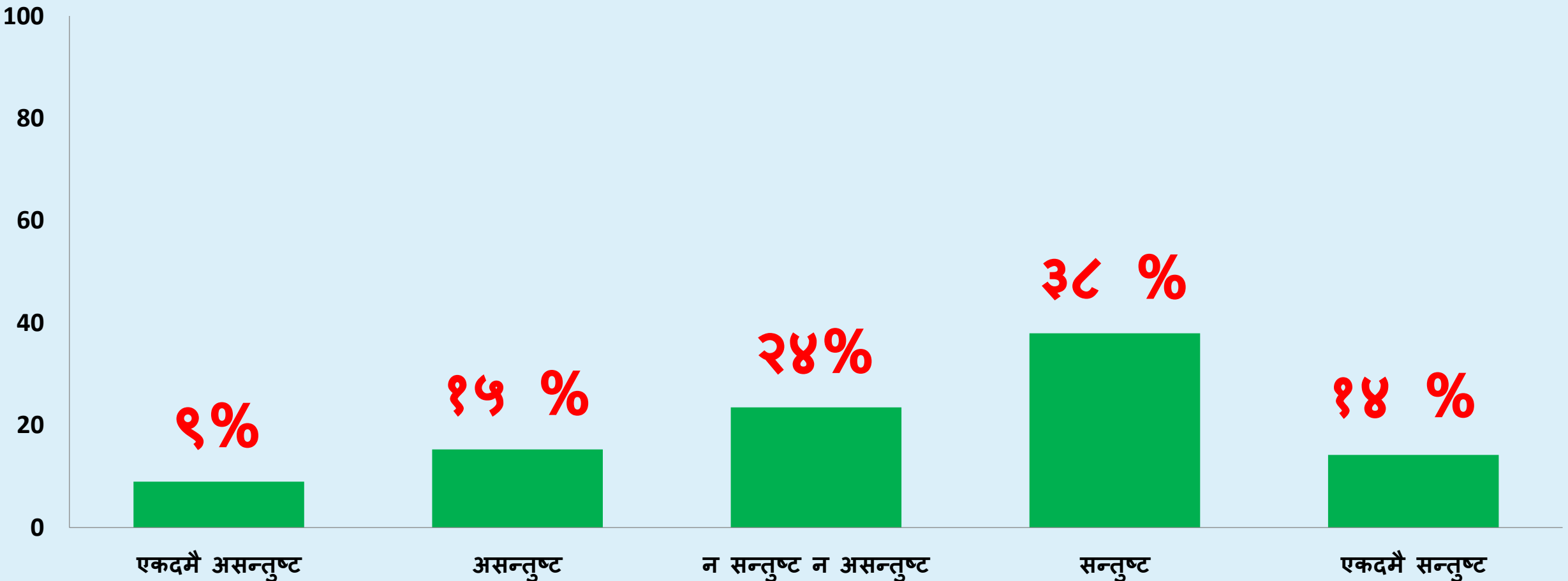
(%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

- लिंगका आधारमा : महिला (४५%), पुरुष (४०%)
- पेशाका आधारमा: विद्यार्थी (४७%), व्यापारी (४७%), कृषि / मजदुरी / घरयासी कामगर्ने (४३%), जागीरे (४०%) र स्वास्थ्यकर्मि (३८%)
- वैवाहिक स्थितिका आधारमा: अविवाहित (४६%); विवाहित (३९%)
- परिवारमा २ बर्ष मुनिका बच्चाहरू / गर्भवती भएका आधारमा : छ (४५%); छैन (४०%)
- हाल बसोबास गरीरहेको स्थानको प्रकारका आधारमा: डेरा गरी बस्ने (४३%); आफ्नै घर (४१%)
- परिवारको मासिकआम्दानीका आधारमा: दश हजार भन्दा कम (५६%); दश हजार भन्दा माथि विस हजार सम्म (४६%); विस हजार भन्दा माथि पचास हजार सम्म (३८%); पचास हजार भन्दा माथि (३६%)

नेपाल सरकारले कोभिड- १९ को नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि गरीरहेको प्रयास प्रतिको धारणा कस्तो छ ?(%)

(जम्मा उत्तरदाता = १५०७)

निष्कर्ष

- रेडियो / समाचार पत्र र सोशल मिडिया कोभिड- १९ महामारीको रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी सूचनाको नियमित र मुख्य स्रोत रहेको पाईयो ।
- अध्ययनको क्रममा २०% ले बेचैनी भएको, २४% ले डरको अनुभव गरेको, २४% लाई चिन्ता लागेको र २४% ले उदासिनताको अनुभव गरेको बताएका थिए ।
- अध्ययनको क्रममा ४२% उत्तरदाताहरूले कम्तिमा एउटा र २६% उत्तरदाताहरूले दुई वा सो भन्दा बढी मनोसामाजिक समस्याहरू जस्तै बेचैनी, डर, चिन्ता, उदास वा दिक्दारीबाट प्रभावित भएको पाईएको थियो।
- आधा भन्दा बढी उत्तरदाताहरूले कोभिड- १९ लाई नियन्त्रण गर्न सरकारले गरेको प्रयासबाट सन्तुष्ट भएको बताएका थिए ।
- कोभिड-१९ का कारण देशमा अन्य अवस्थामा भन्दा पनि बढि मनोसामाजिक समस्या देखिएको छ । यस्तो अवस्थामा सरकार तथा सम्बन्धित निकायबाट छिटो भन्दा छिटो आवश्यक कदमहरू चाल्दै समयमा नै यसलाई सम्बोधन गर्दै जानुपर्ने देखिन्छ ।

धन्यवाद!!!